

Τι σας συμβαίνει αν δε θυμάστε κάτι που μόλις

Μόλις

σας σύστησαν έναν νέο συνάδελφο αλλά δε θυμάστε το όνομά του. Ρωτήσατε τι ώρα είναι αλλά δεν συγκρατήσατε την απάντηση που σας έδωσαν. Κανονίσατε τηλεφωνικώς ένα ραντεβού πριν από μερικά λεπτά αλλά σας διαφεύγει η τοποθεσία της συνάντησης.

Τέτοια περιστατικά συμβαίνουν σε όλους μας καθημερινά και μπορούν να εξηγηθούν από αθώες αιτίες όπως η έλλειψη ύπνου και η έλλειψη συγκέντρωσης. Σε μερικές περιπτώσεις, όμως, αποδίδονται σε μια σπάνια πάθηση που δεν έχει νευρολογική βάση και πλήττει τη μνήμη.

Ονομάζεται παροδική σφαιρική αμνησία ή παροδικό επεισόδιο βραχυχρόνιας απώλειας της μνήμης (transient global amnesia) και αφορά σε αιφνίδια, προσωρινή κρίση απώλειας μνήμης. Η κρίση στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να αποδοθεί σε νευρολογικά αίτια, όπως η επιληψία ή το εγκεφαλικό.

Κατά τη διάρκεια του επεισοδίου παροδικής σφαιρικής αμνησίας, παρατηρείται πλήρης «διαγραφή» των αναμνήσεων που αφορούν σε πρόσφατα γεγονότα, με αποτέλεσμα το άτομο να μη θυμάται πού βρίσκεται ή πώς βρέθηκε σε ένα συγκεκριμένο μέρος. Παράλληλα, το άτομο δε συγκρατεί πληροφορίες για ό,τι συμβαίνει γύρω του. Επομένως, το άτομο ρωτά ξανά και ξανά τα ίδια πράγματα, επειδή δεν θυμάται τις απαντήσεις που μόλις του έδωσαν. Είναι επίσης πιθανό το άτομο να αδυνατεί να απαντήσει εάν ερωτηθεί για γεγονότα της προηγούμενης ημέρας, του προηγούμενου μήνα ή του προηγούμενου έτους.

Τα άτομα που εκδηλώνουν παροδική σφαιρική αμνησία θυμούνται πολύ καλά ποιοι είναι και αναγνωρίζουν φίλους και συγγενείς. Η πάθηση είναι σπάνια και ακίνδυνη, όμως μπορεί να προκαλέσει δυσφορία και ταραχή στο άτομο ή τους γύρω του. Το επεισόδιο είναι συνήθως μεμονωμένο, σύντομο και δεν επηρεάζει μακροπρόθεσμα τη μνήμη.

Σύμφωνα με τη Mayo Clinic, η παροδική σφαιρική αμνησία αναγνωρίζεται από ένα βασικό σύμπτωμα: την αδυναμία του ατόμου να δημιουργήσει νέες αναμνήσεις και να θυμηθεί πρόσφατα γεγονότα. Επίσης, πρέπει να αποκλειστούν άλλες πιθανές αιτίες της αμνησίας.

Άλλες ενδείξεις που λαμβάνουν υπ' όψιν οι ειδικοί για τη διάγνωση της παροδικής σφαιρικής αμνησίας είναι οι εξής:

- αιφνίδια απώλεια μνήμης που επιβεβαιώνεται από αυτόπτη μάρτυρα
- γνώση της ταυτότητας του προσώπου παρά την απώλεια μνήμης
- φυσιολογική γνωστική λειτουργία (ικανότητα του ατόμου να αναγνωρίσει και να ονοματίσει αντικείμενα και να ακολουθήσει απλές εντολές)
- απουσία ενδείξεων για πιθανή βλάβη σε συγκεκριμένη περιοχή του εγκεφάλου (π.χ. παράλυση άκρων, ακούσιες κινήσεις ή δυσκολία/αδυναμία αναγνώρισης λέξεων)

Για τη διάγνωση της παροδικής σφαιρικής αμνησίας, προϋποθέσεις είναι επίσης τα παρακάτω:

- διάρκεια επεισοδίου μικρότερη από 24 ώρες
- σταδιακή αποκατάσταση της λειτουργίας της μνήμης
- απουσία συμπτωμάτων επιληπτικής κρίσης κατά το επεισόδιο
- απουσία ιστορικού επιληψίας

Πέρα από τα παραπάνω σημάδια και συμπτώματα, τυπικό χαρακτηριστικό του επεισοδίου παροδικής σφαιρικής αμνησίας είναι οι επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις που κάνει το άτομο, ερωτήσεις του τύπου «Τι κάνω εδώ;» ή «Πώς βρέθηκα εδώ;».

Η αιφνίδια κρίση αμνησίας είναι πολύ πιο πιθανή έπειτα από εγκεφαλικό ή επιληπτική κρίση παρά από επεισόδιο παροδικής σφαιρικής αμνησίας. Έτσι, η αξιολόγηση από ειδικό είναι απαραίτητη ώστε να διαπιστωθεί η ακριβής αιτία της κρίσης.

Τα αίτια της παροδικής σφαιρικής αμνησίας δεν έχουν γίνει πλήρως κατανοητά. Φαίνεται όμως να υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ των επεισοδίων και του ιστορικού

ημικρανίας.

Έχει παρατηρηθεί ότι ένα επεισόδιο παροδικής σφαιρικής αμνησίας είναι πιο πιθανό να εκδηλωθεί έπειτα από:

- ξαφνική εμβύθιση σε πολύ κρύο ή πολύ ζεστό νερό
- πολύ έντονη σωματική άσκηση
- σεξουαλική επαφή
- διαδικασίες όπως αγγειογραφία ή ενδοσκόπηση
- ήπιο χτύπημα στο κεφάλι
- έντονη συναισθηματική φόρτιση, όπως μετά την ανακοίνωση μιας δυσάρεστης είδησης ή έναν τσακωμό

Οι μόνοι αναγνωρισμένοι παράγοντες κινδύνου για την παροδική σφαιρική αμνησία είναι η ηλικία (άνω των 50) και το ιστορικό ημικρανίας.

Πηγές: onmed.gr- thrakitoday.com